

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1968. január 13.

1. magyar professzort kértek fel a londoni világnépeségi konferencia egyik ülészakájának megszervezésére

1968. január 13.

1968. január 13.

az év őszén londonban a nemzetközi népességtudományi unió demográfusai világnépeségi konferenciát tartanak. a magyar szakemberek elismerését jelzi, hogy az unió a konferencia egyik ülészakájának megszervezésére dr. Kovácsics József professzort, az estvői Loránd tudományegyetem statisztikai tanszékének vezetőjét kérte fel. a professor elmondta az mti munkatársának:

mintegy 80-90 ország demográfusai, biológusai vesznek részt a konferencián s tíz témakört tárgyalnak meg. vizsgálják például a népesség számának változását, elemzik a természetes szaporodás és a halálozás arányszámainak alakulását; megtárgyalják, mit tehet az orvos- és gyógyszer-tudomány a halandóság csökkentéséért. napi-rendben szerepelnek továbbá a demográfiával összefüggő különböző módszertani kérdések, így például a kutatás, az adatfeltárás során használt módszerek. az unió szakemberei ezen kívül tanulmányt készítenek európa, az egyesült államok, kanada, közép-amerika és afrika demográfiai fejlődéséről is.

- jómagam ,, a világ népessége 1800 után ,, címmel állított össze tanulmányt. elkészítésében nagy segítséget jelentett, hogy szöveget, indiai, sőt pakisztáni kollégáimtól is kaptam forrásanyagot.

/ folyt. köv. /

László

-1-

bb 1. / magyar professzort... 1. folyt./-ju

a történeti demográfia egyébként a népesség-statisztika új ága. célja, hogy a hivatalos népszámlálások előtti időszak olyan forrásait tárja fel / egyházi anyakönyvek, állami összeírások/, amelyek segítségével meg lehet állapítani az adott időszakra vonatkozólag a népesség számát, nemek, kor, családi állapot, szerinti megoszlását valamint a születések és halálozások arányszámainak alakulását.

a történeti demográfia művelői állapították meg - széleskörű kutatómunka alapján - hogy 1800-ban 911 millió 1850-ben 1,180 millió, 1900-ban pedig 1.617 millió volt a világ lakosainak száma. a népesség szaporodásának gyorsuló ütemét mutatja, hogy 1960-ban már több mint hárommilliárdan éltek bolygónkon. /mti/

bb 2. ujjab józsef attila-émlék a révfülöpi muzeumban
vid/fm-ju ká la 1969. január 13.

benke lászló révfülöpi iskola-igazgató a község helytörténeti emlékeinek kutatása közben megtudta, hogy józsef attila - lakatos péter páál költő és hírlapíró barátja társaságában - a 20-as évek végén révfülöpi nyaralt. az iskola-igazgató felkereste a szemtanukat és a visszaemlékezéseket magnetofonszalagon rögzítette. a beszélgetések során kiderült, hogy a két barát a balatonparti prészház udvarán minden este meghitt hangulatban, táborni fénye mellett beszélgetett.

a prészház padlásán megtalálták azt a kovácsoltvasból készült nyárssütőt, amelyet józsef attila révfülöpi nyaralása idején használt. a ház fészereből előkerült a bográcstartó állvány is.

a tárgyi emlékeket és a nyaralóból akkoriban készített fényképet a révfülöpi helytörténeti muzeumban helyezték el. /mti/

Lev.

-2-

bb 3. versenyben az 1968-as filmdíjakért

i pr/gk-ju zs la

1969. január 13.

január 16-án ül össze a magyar sajtó házában a magyar filmkritikusok szervezetének hagyományos értekezlete, hogy odaítélje filmdíjait azoknak a alkotóknak, rendezőknek, operatőröknek és színészeknek, akiknek produkciót 1968 legjobbainak találta.

a filmkritikusok elismerő díjaiért a mafi film-studiók husz, 1968-ban bemutatott játékfilmje versenyez. a lista: lássátok feleim / fazekas lajos/, tanulmány a nőkről / keleti mártón/, a völgy / rényi tamás/, falak / kovács andrás/, fiúk a térről / szász péter/, csend és kiáltás / jancsó miklós, / kötelek / máriássy felix /, keresztező / gaál istván/, bohóc a falon / sándor páál/, bolondos vakáció / makk károly/, eltávozott nap / mészáros mária/, a hamis izabella / bácsakai lauró istván/, a holtak visszajárnak / wiedermann károly, / elszett házasság / keleti mártón/, fejlődés / bacsó péter/, próféta volták szívem / zolnay páál/, mi lesz veled eszterke? / bán róbert/, isten és ember előtt / makk károly/, az utolsó kör / gertler viktor/, egril csillagok / várkonyi zoltán/. /mti/

bb 4. nyolcszáz millió forint értékű gyógyszer egy év alatt - a főváros vezető gyógyszerészenek nyilatkozata

i hi/lk-ju zs la

1969. január 13.

budapest tavalyi gyógyszerfogyasztásáról nyilatkozott rázsó istván fővárosi vezető gyógyszerész, a gyógyszerári központ igazgatója az mti-nek. elmondta, hogy az elmúlt évben folytatódott a gyógyszerforgalomban hosszú idő óta tapasztalható növekedés. a főváros 240 közforgalmu gyógyszerárának összesített kiutatása szerint a fogyasztói áron számított gyógyszerfelhasználás évente átlagosan 3-5 százalékkal emelkedik. tavaly - főleg az infu-enzajárvány miatt - a megelőző évinél mintegy 50 millió forinttal több gyógyszer fogyott, s a patikákban kiváltott készítmények értéke körülbelül 800 millió forint volt. ebben nem szerepelnek a kórházak gyógyszerköltségei, tehát az említett összeg kizárólag a járóbetegek részére felírt gyógyszerek értékét jelenti.

/folyt. köv./

Lev.

-3-

bb 4. / nyolcszáz millió ... 1. folyt./-ju

az állandóan növekvő fogyasztás- a fővárosi vezető főgyógyszerész véleménye szerint - sok vonatkozásban érthető, sőt szükséges is. egyrészt a kulturáltság általános fejlődésével az emberek igyekeznek gyógyszerekkel megelőzni a bajt; másrészt a lakosság egészén belül nő az öregek aránya, s köztudott, hogy az idős korban rendkívül gyakoriak a különféle krónikus megbetegedések, amelyeknek kezelése szinte állandó gyógyszerhasználatot igényel. emellett évről-évre újabb, korszerűbb gyógyszerek kerülnek forgalomba, s a hatásosabb készítmények igen gyakran drágábbak is.

- feltételezhető persze - folytatta a főgyógyszerész - hogy a felhasználás növekedésében a gyógyszerpiac is közrejátszik. nálunk ugyanis a beteg szempontjából a gyógyszernek nincs különösebb értéke, hiszen olcsón hozzájuthat a legdrágább orvossághoz is. ez okozza, hogy sokhelyütt otthon a fiókban halmozódik - előbb-utóbb tönkre is megy - sokféle értékes gyógyszer.

- a legtöbb orvosi vényt a tapasztalatok szerint az év első negyedében - a meghűléses megbetegedések szezonjában - váltják be. ilyenkor szokatlanul nagy mennyiségben fogy a lázcsökkentő és egyéb, influenza-elleni gyógyszerek. kálmopyrin tablettából például tavaly január-március hónapban több mint 14 millió darab fogyott, a harmadik negyedévben viszont ennek a mennyiségnek csupán egyharmada. a szövődmény esetén alkalmazott antibiotikumok között a vegacillin tablettá volt a „sztár...”: több mint 8 millió darabot adtak el belőle a múlt év első negyedében. a különböző fájdalomcsillapítók forgalma jóval egyenletesebb. az anti-neuralgica tablettából tavaly egész évben csaknem 17 millió darab fogyott, utána a karil és a demalgon következik, nagyjából évi 7-7 millió darabbal. a patikákban egyébként még a legjárványveszélyesebb hónapban sincs fennakadás, minden gyógyszertár ugyanis nagyjából másfél-két havi készletnek megfelelő mennyiséget tart raktáron mindenfajta gyógyszerből.

említésre méltó egy nem nagyon régi gyógyszer, amelynek forgalma lassu emelkedést mutat, ez pedig a nem kíván terhesség megelőzését szolgáló infecundin. a fogamzásgátló szerből forgalombahozatalakor - 1967 közepén - mindössze havi 400 doboz fogyott, most már 17 ezer nő használja rendszeresen. /mti/

Leli

-4-

bb.5 jelentkezés a művészeti szakközépiskolákba és az állami balett intézetbe

1 vt/gk cs zs

1969. január 13.

a művelődésügyi közlönyben tájékoztatás jelent meg a művészeti szakközépiskolákba és az állami balett intézetbe történő jelentkezéssel kapcsolatban. e szerint az általános iskolák igazgatói a zeneművészeti szakközépiskolákba az 1969-70. tanévre jelentkező fiatalok névsorát február 1-ig juttatják el a hozzájuk legközelebb levő ilyen jellegű tanintézet igazgatóságához. a budapesti zeneművészeti szakközépiskolába a főváros területén legalább egy éve lakó tanulóknak lehet csak fel. zeneművészeti szakközépiskolába csak olyan tanulók kerülhetnek, akik pályaelkészítési zenei felvételi vizsgát tesznek. a felvételi vizsga anyagát - kérésre - a zeneművészeti szakközépiskola igazgatósága közvetlenül közli az érdekeltekkel. már érettségizett vagy rendkívüli képességgel rendelkező általános iskolai tanulók a zeneművészeti szakközépiskola szakmai tagozatán folytathatják tanulmányaikat. részükre a felvételi vizsgát a szakközépiskolai felvételi vizsgákkal egyidőben bonyolítják le, március 1. és 15. között. azokat a fiatalokat, akiket nem vesznek fel, február 20-ig értesítik erről, hogy még idejében jelentkezhessenek más középiskolákba.

az 1969-70. tanévre képző- és iparművészeti szakközépiskolába pályázók névsorát az általános iskolák igazgatói február 1-ig juttatják el a szakközépiskolák igazgatóságához. a jelentkezőket március elején rajzi felvételi vizsgára hívják be.

a művészeti szakközépiskolától az általános iskolák igazgatói március 31-ig kapnak értesítést a felvételi eredményéről.

az állami balett intézetbe az 1969-70. tanévre május 1. és 15. között azok a 10-14 éves fiúk és 10-12 éves lányok jelentkezhetnek felvételre, akik az általános iskola iv. osztályát elvégezték, illetve az idén végzik el.

/mti/

Leli

- 5 -

bb 6. Rita Pavone, Udo Jürgens, angol beat-együttesek - orr-ter-
vek 1969-re

1 pr/gk-ju zs la

1968. január 13.

Elkészült az országos rendező iroda 1969-es programterve. „Üzletkötők”, nagyrészt már megegyeztek azokkal a népszerű együttesekkel, és sztárokkal akiket az idén vendégzereplésre hívnak, s nagyjából már a bemutató-naptár is „összeállt”. Január 30-án érkezik hazánkba az egyesült arab köztársaság központi művészegyüttese, őket március elején egy olasz tánczenei együttes követi. Májusban az angol Flowerpot men együttes kezdi meg vendégzereplését, s az év során várhatóan még további három beat-együttes látogat hazánkat a szigetországból. Fellép majd a hosszú nevű „Dawe Dee Dozy Becky Mick and Pitch”, s több hangversenyt tart a „The Taste”, és az „Unit 4 Plus 2”. Júliusra várják a filmről, tévéből már ismert Rita Pavonét és együttesét, augusztusban pedig Udo Jürgens érkezik kéthetes hangversenykörútra.

A felsorolt vendégek felléptét már aláírt szerződés biztosítja, még tárgyal viszont az orr mireille mathieu-val, ella fitzgeraldal, az oscar peterson-trióval és a lengyel czeslaw niemen beat-együttesel. Az elképzelések szerint 1969-ben a szovjetunióból és Romániából szólólisták, Bulgáriából és az ndk-ból együttesek érkeznek budapestre. /mti/

..-

bb 7. a mezőgazdaság szakember ellátottságát vizsgálták a népi ellenőrök

1 ol/lk-ju zs la

1968. január 13.

Hosszú ideje vitatéma a mezőgazdaság szakemberellátottsága. Egyesek szerint túl sok szakembert képeznek ki, mások viszont szakemberhiányról panaszkodnak. A vitatott kérdésre a központi népi ellenőrzési bizottság országos vizsgálattal keresett választ. A vizsgálatba nyolc megye 400 tsz-ét, illetve állami gazdaságát valamint ezek főhatóságait - megyei, járási szakigazgatási szerveit is bevonták. részese volt a vizsgálatnak jónéhány oktatási intézmény is.

/folyt. köv./

2el

-6-

bb 7. / a mezőgazdaság... 1. folyt./-ju

A tapasztalatok szerint az eddig kiképzett, egyetemi-főiskolai és szaktechnikai végzettségű mezőgazdasági szakemberek 85-90 százaléka a mezőgazdaságban vagy azzal szorosan összefüggő munkaterületeken helyezkedett el. Ilyen szempontból tehát nem kedvezőtlenebb a helyzet, mint a népgazdaság más területein. Kétségteljesen biztató kép tárult azonban a népi ellenőrök elé amikor azt vizsgálták, hogy milyen arányban helyezkednek el a fiatalok közvetlenül termelő üzemekben. Az agrármérnököknek ugyanis csupán 47, a technikusoknak 54, a szaktechnikusoknak pedig 70 százaléka dolgozik mezőgazdasági termelő üzemben. Számos megyei és járási szerv különféle intézkedést tett a kedvezőtlen arány megváltoztatására, s ennek eredményeként az 1968-ban diplomát nyert 1430 fiatal szakember 72 százaléka a termelőszövetkezetekben, 11 százaléka az állami gazdaságokban kezdte meg munkáját.

Egyöntetű tapasztalata volt a népi ellenőröknek, hogy elsősorban a gyengén gazdálkodó tsz-ekben nem veszik meg kellőképpen a szakképzettséget. Sokhelyütt a tagság többsége ma sem ismeri el, hogy szükség van a mezőgazdaságban is szakképzettségre, diplomához kötött posztok betöltésére.

A 400 üzemben végzett vizsgálatból az is kitűnt, hogy a mezőgazdasági mérnökök csak részben végeznek képzettségüknek megfelelő munkát. Hiba, hogy nincsenek megfelelően meghatározva, illetve elhatárolva a munkakörök. Kevés a kellő szakképzettséggel rendelkező vezető, s kevés a szakmunkás is. Érdekes megállapítása az ellenőrzésnek, hogy a nagyobb városok, ipari centrumok közelében levő gazdaságokban kedvezőbb a szociális ellátottság, s ezért magasabb a szakemberek aránya. Például Zala megyében egy-egy egyetemet, illetve főiskolát végzett szakemberre 5210, Pest megyében pedig 1270 katasztrális hold jut.

A szaktudás hasznosításának gátja a sok helyen tapasztalható - egészségtelenül nagy - fluktuáció. Csongrád megyében például az elmúlt három évben 33 térszben 48 elnök, 60 főagronómus, 46 főkönyvelő változtatott munkahelyet.

A népi ellenőrök arra a következtetésre jutottak: nagymértékben elősegítené a fiatal szakemberek üzemekben történő elhelyezkedését, ha az illetékesek megfelelő végzettséghez kötnék a termelőszövetkezetek szakvezetői - elnöki- és elnökhelyettesi - munkakörének betöltését. Fontos feladat a magasabb szintű szakismeret, szaktudás elismertetése a gazdálkodás minden ágában. Egyidejűleg állami intézkedésekkel kell összhangba hozni a mezőgazdaság szakemberellátottságát az objektív szükséglettel. /mti/

..-

2el

-7-

bb. 8. több lakás - több óvoda a XI. kerületben

1 hl/gg cs zs

1969. január 13.

a XI. kerületben az utóbbi tíz évben több mint 12.000 lakás épült, s az odaköltözések miatt a lakosság száma a fővárosi átlagnál két és félszer gyorsabban növekedett. több a gyermek és, ezért új óvodákat kell építeni. a török Ignác utcában és a Karolina úton egy-egy száz személyes intézmény nyílik meg az idén, a jövő évben a Bükköny utcában és a Váli utcában létesítenek egy-egy új óvodát. a továbbiakban a Légymányoson két, a Gellérthegy és Sasad térségében, valamint a Badacsonyi utcában egy-egy új óvoda felépítését szorgalmazzák. /mti/

bb. 9. idegenforgalmi központtá fejlődik Tokaj

vid fm cs ká

1969. január 13.

Évről évre mind nagyobb látogatottságnak örvend a Tokaj-hegyaljai Borvidék egyik központja, Tokaj. a Bodrog és a Tisza találkozásánál épült, barokk hangulatú városka tavaly több mint 150 ezer vendéget, köztük tízezernél több külföldit fogadott. az idei idegenforgalmi szezonra készülve már a belső munkálatokat végzik az új halászcsergőnél, ahol egyszerre több mint 300 személyt tudnak majd kiszolgálni.

a vendégeket jelenleg még csak a nyári kempingben tudják elhelyezni, de elkészült az új, 40 személyes szálloda terve, amelynek építését az idén megkezdik. az új szállodát a halászcsergő mellett, a Bodrog-parton építik fel.

„felfedezték”, Tokajt a hazai vállalatok is. a Máv Debreceni Igazgatósága nyolc faházból álló üdülőttelepet létesített, amelyet majd tovább bővíttet. a Debreceni Városi Tanács és a Debreceni Állami Építőipari Vállalat közös beruházásaként még az idén téli-nyári tartózkodásra alkalmas emeletes üdülő építéséhez kezdenek hozzá.

a községi tanács a fokozódó idegenforgalomra tekintettel önkiszolgáló fűszer- és csemegeboltot, valamint bisztrót nyit.

Tokaj új idegenforgalmi nevezetessége lesz a hajdani Rákóczi-pince, amelyet a Tokaj-hegyaljai Állami Gazdaság úgy rendez be, hogy egyszerre 50 főnyi csoport ismerkedhessen a tokaji borok kezelésével és természetesen „pincehidegen”, meg is kóstolhassa azokat. /mti/

Zeli

--
- 8 -

bb. 10. ünnepélyes munkásörvényszervezők

1 vt/gg cs zs

1969. január 13.

Országszerte ezekben a hetekben tartják a munkásörvényszervezők ünnepélyes egységgyűléseit. a gyűléseken a parancsnokok beszámolnak a végzett munkáról, elemzik az elmúlt év kiképzési és szolgálati eredményeit s meghatározzák a további feladatokat. az előképzésen sikeresen szerepelt munkásörvényszervezők ezrei tesznek esküt, s veszik át a fegyvert a leszerelő és tartalék állományba vonuló idősebb harcostársaktól, akik becsülettel eltöltött öt-tíz éves szolgálatukért ez alkalommal kapják meg a munkásörvényszervezők emlékérmét, illetve a szolgálati érdemérmét.

az ünnepélyes egységgyűléseken értékelik a testületben kibontakozott szocialista versenymozgalom eredményeit is. az élenjárók kiváló munkásörvényszervezők, kiváló parancsnok jelvényt, a legjobb egységek, a legcsinosabbak pedig serleget, vándorzásdíjat, oklevelet kapnak.

az ünnepélyes egységgyűléseken részt vesznek párt-, állami és gazdasági vezetők, az üzemek, vállalatok, intézmények dolgozóinak küldöttei is. /mti/

Zeli

--

- 8 -

bb 11. az idén rendezik meg ötödik alkalommal a dunaujvárosi ifjúsági napokat

vid-fm-ju ká la 1969. január 13.

Dunaujvárosban már hagyomány, hogy minden év tavaszán megrendezik a dunaujvárosi ifjúsági napokat. A városi bizottság az idei - sorrendben az ötödik - din-re, gazdag programot állított össze.

Április 23-án, a gyermeki ifjúság napja előestéjén ifjúsági nagygyűléssel nyitják meg a kulturális és sportrendezvények sorozatát. Ugyanezen a napon nyitják meg a nemzetközi gyermek- és ifjúsági rajzkiválasztást. Április 30-án este a dunaujvárosi ifjúság békeműhelyében vonul a ságvári szobor elé, ahol nagygyűlést tartanak.

A din alkalmából ismételtén kiadják a „Tavaszi” című irodalmi összeállítást, amelyben fiatal dunaujvárosi írók és költők alkotásait tesszük közzé. /mti/

bb 12. termelésre kész a „Mini” házigyár

vid-kz/ju ká la 1969. január 13.

A szolnok megyei állami építőipari vállalat az eredeti elölirányzatot is tulszárnyalva csaknem ezer új lakást épített fel 1968-ban. A gyors ütemben fejlődő szolnok új lakótelepein 682 modern, gázfűtéses lakást adtak át, új lakóházak kivitelezését fejezték be Jászberényben, Karcagyon és Tiszafüreden. Segített a vállalat a fővárosi lakásépítési programjának megvalósításában is: ott 139 vasbetonvázú lakást készítettek el. Az idei lakásépítési terv csaknem megegyezik a múltévivel: mintegy ezer lakást építenek. Márciusban belép a termelésbe a vállalat „Mini” házigyára, amely évente négyszáz lakáshoz gyárt különböző méretű panelelemeket. Termékéből kezdik meg az idén az új Zagyvartonyi lakótelep kialakítását szolnokon, a festői vízpart mentén tizszintes házak sorakoznak majd. Az első ütemben 1400, a későbbiekben mintegy kétezer lakás épül ebben a városrészben. /mti/

8.20/10

-10-

8.25/10
330 Dan

bb 13. nem vetnek lent a vas megyei termelészövetkezetek

vid-kz/tné-ju ká la 1969. január 13.

Törölték a lent termelvényeik listájáról a vas megyei közös gazdaságok. Az ottani klíma és talajviszonyok között ugyanis általában csak olyan minőséget produkáltak, amiért éppen csak a termelési költségeket kapták vissza, tavaly pedig alaposan rá is fizettek a termelésére. E kedvezőtlen tapasztalatok alapján az árak garantálását kérték a lenipari trösztől. A tröszt nem volt hajlandó az ár garantálására, a vas megyei közös gazdaságok ezért úgy döntöttek, hogy beszüntetik a len termelését. A korábbi években 30 termelészövetkezet 1100 holdon termelte a megyében ezt az ipari növényt. /mti/

bb 14. újabb kisüzemek borsod megyében

vid-kz/tné-ju ká la 1969. január 13.

Újabb kisüzemek kialakításával és a meglévők bővítésével az idén kétezer embernek biztosítanak rendszeres kereseti lehetőséget borsod megyében. A közelmúltban városi rangot kapott Sáros-patakon a csepeli varrógép- és kerékpárgyár létesít új üzemét. S ezt a következő években 1200 főt foglalkoztató gyárrá fejlesztik. Kurtyánban a budapesti habselem- és kötöttárugyár nyit konfekció részleget. Ez a felhagyott bányáépületben berendezett üzem 400 környékbeli bányászszonyt foglalkoztat majd. Kisüzem kap helyet a mezőmagymihályi állami gazdaság klementinai üzemegységének kihasználatlan épületeiben is. Három vállalat versenye a megszerzésükért. /mti/

bb 15. szövetkezeti gazdák - kölcsönben

vid/kz-ju ká la 1969. január 13.

A szövetkezeti gazdák téli foglalkoztatásának érdekes módját valósította meg a bábarci béke tsz: „Kölcsönbe”, adta dolgozóit a mohácsi farostlemezugyárnak és a mohácsi vízgazdálkodási társulatnak. A béke tsz egyike a legjobban fizető baranyai közös gazdaságoknak - az egy tagra jutó évi részesedés meghaladja a huszezer forintot - tehát nem a megélhetési gond készítette őket munkavállalásra. /folyt. köv./

8.25/10

-11-

8.25/10
330 Dan

bb 15. / szövetkezeti gazdák ... 1. folyt./-ju

a farostlemezgyárnak is és a vizgazdálkodási társulatnak is szüksége volt segítségre, a babarciak pedig közismerten szorgalmas emberek, így hamar létrejött az egyezés. a farostlemezgyárban jelenleg 27 tsz-tag dolgozik: farönköket raknak. a vizgazdálkodási társulat 15 babarci férfit vett igénybe: ők a vízfolyásokat rendezik. az együttműködési megállapodás szerint a termelészövetkezet járművei viszik és hozzák a munkára járó embereket, s a fizetés természetesen teljes mértékben a dolgozó tagokat illeti. az iparban tejesített munkanapokat a közös gazdaság beszámítja a háztáji föld juttatásának feltételeibe. a ,, kölcsönzési határidő ,, március 1-én jár le, attól kezdve a babarci férfiak ismét szövetkeztük földjeit művelik. /mti/

bb 16. városiasodnak a szabolicsi járási székhelyek

vid-fm-ju ká la

1969. január 13.

szabolcs-szatmár megye iparosodó járási székhelyein - Kiszvárdán, mátészalkán, nyírbátorban - ,, urbanizációs ,, folyamat kezdődött. arra törekszenek, hogy minél rövidebb időn belül elérjék a ,, j ,, jellegűt, amely a korszerű lakásviszonyok, kulturális létesítmények, közművesítés és más körülmények révén - városinak mondható. Kiszvárdán, mátészalkán és nyírbátorban az idén hozzáfognak a központi ivóvíz-ellátás megvalósításához, a szennyvíz-eltávolító rendszer kiépítéséhez.

ez a gyors korszerűsödés megterhelést jelent ugyan a lakosságnak, viszont mindhárom helyen új ipari üzemek létesülnek, és ezek is hozzájárulnak a települések rendezéséhez. az üzemi támogatás szép példájáról tanuskodik a nyírbátori növényolajipari vállalat felajánlása. az üzem-, amelynek évi termelési értéke meghaladja a 300 millió forintot, - a nyereségből ötmillió forintot ajánlott fel a község közművesítésére. /mti/

B.35/ju

-12-

83/1/

bb 17. olajozó automata

vid-kz/tné-ju ká la

1969. január 13.

ötletes, kézimunkát helyettesítő gépet helyeztek üzembe a tatabányai cementgyárban. a nyugatnémet gyártmányu automatikus berendezés teljesen ,, önállóan ,, óramű pontossággal olajozza, illetve zsírozza a cementőrölő malomok fogaskerekeit. eddig segéd- és betanított munkások ellenőrizték és olajozták a meghajtóművek fogaskerekeit. a számítások szerint az új berendezés alkalmazásával meghosszabbítják a fogaskerekek élettartamát is. /mti/

..

bb 18. hajókosár, kerti butor nyugati exportra - kiadvány a szolnok megyei tsz-ek melléközemi tevékenységéről

vid-kz-ju ká la

1969. január 13.

kiadványt készített a megye 125 termelészövetkezetének melléközemi tevékenységéről a szolnok megyei tanács vb. mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztálya. az érdekes kiadvány adatai mint a megye közös gazdasági szféráján saját üzlettel, elárúsított helyeivel rendelkeznek. az üzletekben egy év alatt több mint 54 millió forint értékű zöldséget, gyümölcsöt, húst, hentesárut, tejet és tejterméket forgalmaztak. a jászkeséri kossuth tsz évi hatmillió téglát előállító automata gyárat üzemeltet. turkeván a tsz-ek közös vállalkozása kosárfonással foglalkozik. az utóbbi időben már exportra is termelnek: hajókosarat, fonott kerti butorokat szállítanak nyugat-németországba, franciaországba és svájcba. cserkeszőlön az alföld híres gyógyfürdő helyén korszerű autószerelő vállalat nyitott a magyar-román barátság tsz. citakházán, szolnokon ,, mini-konzervgyárat,, üzemeltetnek a tsz-ek. számos helyen foglalkoznak ipari, építőipari szolgáltatásokkal, kooperációs gyártmányok készítésével. a melléközemi tevékenység hasznát már tíz millióban mérik a megye közös gazdaságai. /mti/

..

bb 19. az első zalaai szőlőfeldolgozó üzem

vid/kz-ju ká la

1969. január 13.

a többszáz hold szőlőültetvényvel rendelkező nagyradai termelészövetkezet ötezer hektoliter bor tárolására alkalmas pincét és szőlőfeldolgozó üzemet épít. a legjobb zalaai csemege-szőlő, illetve bortermő vidékén gazdálkodó termelészövetkezet ebben az évben és saját erőből valósítja meg a nagyszegű beruházást. a megye területén ez lesz az első nagyüzemi szőlőfeldolgozó. /mti/

..

B.45/ju

-13-

84/1/

bb 20. háromszázhetven mázsa fenyőbort szedtek csongrádon

vid/fm-ju ká la

1969. január 13.

a csongrád megyei állami erdőgazdaság ásonthalmi kerületében erdei és fekete-fenyők tobozaiból háromszázhetven mázsát gyűjtöttek maggyerés céljára. a legszebb, törzskönyvezett fákról szedték le a termést úgy, hogy mászóvassal és biztonsági övvel kapaszkodtak fel a magas fenyőkre.

a fenyőfák termése rövidesen szárító kamencékbe kerül. itt negyven fokos hőmérsékleten néhány nap alatt felnyílnak a tobozok és kipattannak, leperregnek a magok. ezután még tisztítják, „szárnytalantítják”, a magvakat: lefúvatják róluk a pihéket.

az ásonthalmi csemetekertben négy hektáryi területet vetnek be, és körülbelül négy millió fát nevelnek. ezekkel erdősítik majd a duna-tisza közén a mezőgazdasági művelésre nem használható futóhomok-földeket. ezenkívül a nyírségi társgazdaságoknak is küldenek fenyőmagot. /mti/

bb 21. állategészségügyi germicid lámpa

vid-kz/tné-ju ká la

1969. január 13.

a labor műszeripari művek esztergomi üzemében tavaly 500 germicid lámpát gyártottak állategészségügyi célokra. az új termékről a mezőgazdasági gépkisérletti intézet, az országos állategészségügyi intézet és az állatorvostudományi egyetem is kitűnő szakvéleményt adott. főként az ellető istállóknak, a fiaztatóknak, a borjunevelőkben és az állatkórházakban ítélték célszerűnek alkalmazásukat, mivel a higiéniai előírások mellett tökéletes biztonsággal csirátlanítanak. a születésük pillanatától ilyen lámpák alatt nevelt állatoknál kevesebb az elhullás, gyorsabban fejlődnek, nagyobb a választási súlyuk, ellenálló képességük olyan mértékben növekszik, hogy később is csak ritkán betegszenek meg. az esztergomi vállalat az idén több ezer lámpa gyártására készült fel. az eddigi megrendelők között több nagy állami gazdaság és termelőszövetkezet, továbbá az agrártörzst szerepet. /mti/

8.50/ju

-14-

8.50/ju
1020 Dui

bb 22. százezer kisbárányt várnak békés megyében

vid-kz/tné-ju ká la

1969. január 13.

megkezdődött a bárányozás békés megyében. az első kisbárányok a hidasháti és a mezőhegyesi állami gazdaság kongréjú juntelepein láttak napvilágot. a két gazdaságban néhány nap alatt csaknem ezer született. az aszkániai és a magyar fésűs merinói keresztezésből származó újszülöttek között sok az iker. békésben együttesen százezer kisbárányt várnak a mostani elletési időnyben. ötven-hatvan százaléuk január végén, február elején lát napvilágot. körülbelül 50 ezret tejes, illetve pecsenyebárányként vagy hizlalva külföldön értékesítenek. /mti/

bb 23. önkormányzati bizottság a fiatalok munkásszálláson

vid/fm-ju ká la

1969. január 13.

a kenderfőnyő és szövőipari vállalat szegedi leányvállalásán 130 iparitanuló és fiatal szövőő 8t-tagu önkormányzati bizottságot választott. a bizottság a fiatalok munkásszállását irányító három nevelővel együttműködve őrködik a renden és a fegyeleimen. a lakók többsége a távoli falvakból került az üzembe, s a nagyvárosban nélkülözik a szülői felügyeletet. a nevelők tanácsokat adnak a fiataloknak keresetük helyes beosztására is. /mti/

bb 24. dr. bogár józsef,

j-lm zs

1969. január 13.

a kki elnöke visszaérkezett berlinből, ahol a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság 1969-70. évi kulturális és tudományos együttműködési munkatervét írta alá. /mti/

10.06/lm

- 15 -

10.06/lm
1020 Dui

bb 25. „kooperációs,, ruhamodellek bemutatója

t sz/lk-lm zs

1969. január 13.

a magyar posztógyár és a ruházati kisipari szövetségek országos szövetségéhez, - az orkisz-hoz - tartozó ktsz-ek együttműködésének eredményeként készült ruhamodelleket mutattak be hétfőn a szövetség jégverem utcai új bemutató termében. az orkisz-hoz tartozó 16 textilruházati szövetkezet évente mintegy 1,200.000 négyzetméter gyapjú típusú textiliát dolgoz fel és ebből mintegy 400 000 női-, férfi és gyermek felsőruházati cikket készít. a magyar posztógyárral megállapodást kötöttek, amelynek alapján a szövetkezetek az új gyártmányok értékesítésénél elsőbbségi jogot kapnak. közvetlenül a textilyártól veszik át a szövetet, így kiküszöbölik a nagykereskedelem közreműködését, s lerövidül az új ruházati cikkek forgalomba kerülésének ideje. első lépésként a magyar posztógyár új szöveteiből 80-90 modellt terveztek és ezeket láthatják a hétfői bemutató meghívott vendégek, a kül-és belkereskedelem képviselői. /mti/

bb 26. balatonbogláron megkezdődött a szőlővessző oltása

vid sb-lm zs

1969. január 13.

a balatonboglári állami gazdaságban - az ország egyik legnagyobb szőlővessző szaporító üzemében - megkezdődött az alanyvessző oltása. a gazdaság feldolgozó üzemében 140 szakmunkás fűrgé keze alatt kerülnek a nemes oltvány-szemek a gondosan kiválogatott és méretre szabott alanyba. március közepéig nyolcmillió alanyvesszőt oltanak be a szőlőskertek király-nőjével, csabagyöngyével, saszláival és cardinálial, főleg korai csemege és borsfajtákkal. az oltványokat ládákban, fűrészpör között tárolják, s hűtőblokkokba helyezik el. tavasszal előhajtattják az oltványokat, majd a gyökereztetésre a szőlő-iskolába kerülnek. /mti/

10.35/lm

- 16 -

10.40
12.45 Dui

bb 27. a dev közlekedési

x/hb3-ju zs

1969. január 13.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy január 14-én és 16-án 9 órától 13.30 óráig vágányfelújítási munkálatok miatt a 41-es villamosok részben mórtyó zsigmond körtér - budafok, dózsa györgy tér, részben pedig budafok, elágazás - budafok között közlekednek.

január 20-24-ig naponta 20.30 órától üzemzárásig, vágányfelújítási munkálatok miatt, a földalatti villamosok nem közlekednek, s helyettük a földalatti vonalát követve - jelzés nélküli autóbuszok szállítják az utasokat.

január 15-én 23 órától üzemzárásig a 15-ös villamos a jászai mari tér és az árpád-híd pesti hídfő között, az 55-ös villamosok részben a visegrádi utca és az árpád-híd pesti hídfő, részben újpest kocsiszín és rákospalota között közlekednek.

az árpád hid pesti hídfője és az újpesti kocsiszín között autóbuszokkal tartják fenn a forgalmat. /mti/

bb 28. bregek napközi otthona nyílt nyíregyházán

vid-kz/ann-ju zs

1969. január 13.

hétfőn nyíregyházán új napközi otthont nyitottak bregeknek. negyvenötven éves magányos embernek nyújt kényelmes otthoni napközi órákra. épületét társadalmi hasznofogással hozták rendbe, s burkolozták be. /mti/

11.50/ju

11.55
13.00 Dui

-17-

bb 29. tizenöt éves a székesfehérvári kerámikus szakkör

vid/sblm zs

1969. január 13.

tizenöt évvel ezelőtt székesfehérvárott alakult meg az ország első kerámikus szakköre. az egykor hattagú csoportnak már már hatvanegy tagja van. a szakkör régi pincenagyságát pedig a megyei művelődési házban berendezett kényelmes, otthonai cserélték fel.

a szakkör - amelyet tizenöt év óta márkó néia székesfehérvári kerámikus iparművész vezet - már több országos kiállításokon is díjat nyert. /mti/

bb 30. védik a teletől velencei-tavi „flottát”

vid-sb-lm zs

1969. január 13.

a velencei tó négy sétahajója teletőlben várja a tavaszt. a két kisebbet a „hableány”, -t és a pákozó, -ot fedett parti csarnokba vontatták, az „agárd”, és a „nadap”, azonban a tavi kikötőben telet. a kemény fagyok beálltával rendszeresen törik a jéget a hajók körül, nehogy a jégpáncél szorítása összeroppantassa bordáikat. /mti/

bb 35. a tanyavilág szérűskertjeiben kerestek védelmet - a körös-vidék vadjai

vid-sb/mné-lm zs

1969. január 13.

a körösök vidékén az utóbbi napokban gyakran minusz husz fok alá süllyedt a hőmérő higanyszála. az őzek, nyulak és fácánok az alföldi tanyavilág szérűskertjeiben kerestek védelmet a dermedt hideg előtt. sok helyen a száma- és szénakazlak, kukoricaszár kupok nyújtanak menedéket a lakott területekhez közelebb merészkedő, megszelídült vadaknak.

ezen a tájon kívül menedékhely még a szarvasi arborétum, amelyben az évszázados bokrok és fenyőfaján fácánok, pávák, cinkék húzódnak meg békés együttélésben. /mti/

12.14/lm

- 13 -

csoporthoz

12.14/lm
1330-Dm

bb 32. időjárásjelentés

gk-ju

1969. január 13.

a meteorológiai intézet jelenté 1969. január 13-án, hétfőn 13 órakor:

az erős hideg mérséklődik

a földközi-tenger térségét, nyugat-európát, valamint a közép-európa nyugati részét enyhe, nedves levegő árasztotta el. hatására ezeken a területeken erősen felhős, csapadékos időjárás uralkodik és legtöbb helyen éjszaka sem süllyedt fagypontra a hőmérséklet. európa többi részein páras, hideg, helyenként ködös az idő. az enyhe, nedves levegő lassan kelet felé helyeződik át és előreláthatólag kedden a kárpát-medencében is érezteti hatását. hazánkban vasárnap erősen páras, sokfelé ködös, zuzmarás, rendkívül hideg idő volt. többfelé volt hószállingózás, kisebb havazás, de a lehullott hó csapadékmennyisége sehol sem haladta meg az 1 millimétert. az erősen ködös helyeken napközben sem emelkedett a hőmérséklet minusz 10-minusz 13 foknál magasabbra, másfelé minusz 5-minusz 8 fokos maximumok alakultak ki. ma hajnalra minusz 12-minusz 20 fokig hűlt le a levegő. délelőtt a dunántúlon megerősödött a szél, keleten azonban még csendes, páras idő volt. 11 órakor a hőmérséklet az ország területén minusz 7-minusz 12 fok között váltakozott.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke minusz 11.0 fok volt, a sokévi átlagnál 9.8 fokkal a lacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 8 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, mérsékleten süllyedő irányzatú.

várható időjárás kedd estig: erősen felhős idő. többfelé, elsősorban a dunántúlon havazás, ónos eső. keleten is megerősödő déli szél. helyenként páraság. az erős hideg mérséklődik. várhatóan legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában minusz 6-minusz 11 fok között, keleten helyenként minusz 15 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet kedden általában minusz 2-minusz 7 fok között. nyugaton 0 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 115 centiméter. /mti/

--

12.35/ju

12.35/ju
1330-Dm

-19-

bb 31. huszáves az iparos tanuló törvény - új jogszabályok készülnek a szakmunkásképzés továbbfejlesztésére

1 sb./j-lm zs

1969. január 13.

az országgyűlés husz évvel ezelőtt, 1949. január 14-én szavazta meg az iparos tanulókról és a kereskedő tanulókról alkotott 4. törvényt, amelynek jogszabályai véget vetettek a korábban kisémmizett tanoncok kiszolgáltatottságának, rendezték szakmai tanulásuk körülményeit, a munkáltatók és tanulók kapcsolatát, jogait, kötelezettségeit. többek között a munkáltatóknak megtiltották, hogy a szakmához nem tartozó munkával foglalkoztassák az ipari tanulókat. ez volt az első jogszabály, amely előírta, hogy 14 évesnél fiatalabb tanulókat nem tarthatnak, s iskolai végzettséghez köthet a szakmunkásképzést. a szakmát tanuló fiatalok már nem munkaviszonyba, hanem tanulóviszonyba kerültek a foglalkoztatókkal. kimondta a törvény, hogy iskoláztatásuk ingyenes, és a részvevők részére a tanulótthonokat kell létesíteni.

az 1949. évi törvény alapján bontakozott ki a fiatalok nagyüzemi szakmai képzése, s ez husz év alatt az iskolarendszer és közoktatás szervezete részévé lett, amit csak kevés ország mondhat el a szakmunkás-utánpótlásról. ebben a két évtizedben az ipari tanulók száma megnégyszereződött. az idén már a korábbinál jóval több, csaknem háromszáz szakmát tanul az országban összesen 212 000 fiatal, s előzőleg már valamennylen elvégezték az általános iskola nyolcadik osztályát vagy ennél is magasabb képzettséget szereztek. 1942-ben viszont az első éves tanoncoknak csak 20 százaléka, 1949-ben pedig az ipari tanulóknak 65 százaléka rendelkezett hasonló előképzettséggel, a többi fiatal legfeljebb négy elemi vagy ennél is kevesebb osztályt jár. most az általános iskolában végzett minden száz fiatal közül 45 tanuló tovább a szakmunkásképző-iskolában, amelyekben mintegy 10 000 pedagógus és szakoktató vezeti be őket a szakma rejteimibe. a szocialista szakmunkásképzés két évtized alatt mintegy 600. 000 fiatal szakmunkást adott az iparnak és a mezőgazdaságnak, s a negyedik ötéves tervben az ágazatok igényének megfelelően további 320 000 iparitanuló képzését irányozták elő.

a husz évvel ezelőtti törvény azonban már sok tekintetben elavult, hiszen megalkotásakor az ipari tanulók oktatása még a kisipari szektorra épült, s csak az ötvenes évek közepén alakult ki a tömeges méretű nagyüzemi képzés.

/Folyt.köv./

12.40/lm

- 20 -

11.45 Mo
18.45 Du

bb 31. /huszáves ...1. folyt./-lm

nemcsak a szakmák számában, hanem a szakoktatás szervezésében és irányításában is sok volt a változás. így több mint kétszáz különféle új jogszabállyal kellett kiegészíteni a régi rendelkezéseket, s az egymásra hivatkozó sokféle előírás szinte áttekinthetetlené vált. ugyanakkor a szakmunkásképzés nagymértékű korszerűsítését írja elő az oktatási reformtörvény is. ezért a munkaügyi minisztérium gondos előkészületek alapján rövidesen előterjeszti a szakmunkásképzés reformtervezetét és egyúttal a sokféle szabályzatot, előírást egységesítő új felső szintű jogszabály-tervezetét. mindkettő napvilágot lát az idén, az iparos tanuló-törvény jubileumi évében. az új rendeletek végrehajtásaként pedig ugyancsak ebben az évben sor kerül az új országos szakmunkásképzési jegyzék, a vizsgáztatási szabályzat, valamint a szakmunkástanulók juttatásait és egészségvédelmét és a felnőttkorúak szakmunkásképzését szabályzó részletes rendelkezések kiadására./mt1/

--

bb 33. készülődés a mezőgazdasági könyvhónapra

1 tz/lk-lm zs

1969. január 13.

csaknem 40 új mezőgazdasági szakkönyv jelent, illetve jelenik meg február 1-én, a mezőgazdasági könyvhónap kezdete előtt. minden érdeklőt kiadó vállalat - a mezőgazdasági, az akadémiai, a közgazdasági és jogi, a műszaki, valamint a kossuth kiadó - arra törekedett, hogy a könyvhónapi újdonságokban legalább egy-egy időszerű kérdés erejéig szóhoz jusson az állattenyésztéstől és a növénytermesztéstől egészen a gépkocsik porlasztóinak szabályzásáig lehetőleg minden olyan szakterület, amely valamilyen módon kapcsolatban van a mezőgazdasági termeléssel. a mezőgazdasági szakkönyvek és folyóiratok szintén sok érdekes tájékoztató cikk közlését vették tervbe ezekre a hetekre.

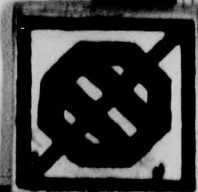
a mezőgazdasági könyvhónap célja ugyanis az, hogy minél több nyomtatott információ, tudnivaló jusson el a falusiak kezébe, akiknek inkább most van idejük az olvasásra. mindezeket túl a termelészövetkezetek, az állami gazdaságok és a művelődési otthonok országsszerűen szervezik már a szakkönyveket, az író-olvasó találkozókat is. az ország neves szakembereit kéri fel, hogy tartsanak előadásokat az időszerű mezőgazdasági kérdésekről, vegyenek részt ilyen témájú vitákon. az eddigi jelentések szerint az országban február folyamán körülbelül 700-800 előadást, író-olvasó találkozót rendeznek a mezőgazdasági könyvhónap keretében.

/mt1/

13.15/lm

- 21 -

13.15 Mo

bb 34. magyar ut- és vasútvonaltervezés előirányzat

1 tz/uk szb 1a

1969 január 13.

Ujszerű feladatra vállalkozott az ut- és vasútervező vállalat: nálunk ismeretlen sziklás, sokhelyütt sivatagi jellegű területeken át a fűtő ut és vasútvonal tervei kívánja elkészíteni széria számára.

Kormányközi megállapodás alapján a közelmúltban a fesco külkereskedelmi vállalat irányításával tárgyalások folytak arról, miképpen vehetnének részt a magyar tervező vállalatok olyan ipari üzemek és közlekedési létesítmények tervezésében, amelyek elősegítik széria gazdasági fejlődését.

ezen a keretben belül az úvaterv kettős ajánlatot tett a kenyessi foszfátbányák és homs, a 340 000 lakosú vasúti gőcpont közti közlekedés megjavítására. az úvaterv mérnökai ezen a területen egy 180 kilométer hosszú vasútvonal építésének és a vele párhuzamosan futó ut korszerűsítésének tervezését vállalták. /mti/

bb 36. közszemlén zalaegerszeg rendezési terve - 1985-ra húszezerrel növekszik a város lakosainak száma

vid-sz/mné szb zs

1969 január 13.

a zalaegerszegi városi tanács végrehajtóbizottsága hétfőn közszemlénre állította a város általános rendezési tervét, hogy a lakosság megismerje és elmondja véleményét a programról. a rendezési terv alapján kerül sor a városközpont rekonstrukciójára, a herszoni városrész és a kertváros továbbfejlesztésére. ezekben a negyedekben számos, különböző magasságú lakóházat, egészségügyi, oktatási és szociális létesítményt építenek. kijelölték az ipartelepítésre legalkalmasabb területeket is. az általános rendezési tervben közölt számítások szerint 1985-ig húszezerrel növekszik zalaegerszeg lakosainak száma és eléri az ötvenötezet. /mti/

13.15/szb

-22-

bb 37. jubileumi kiállítás a pedagógusok szakszervezetében

t vt/j szb zs

1969 január 13.

a magyarországi tanítók szakszervezete megalakulásának 50. évfordulója alkalmából hétfőn jubileumi kiállítás nyílt a pedagógusok szakszervezetének gorkij fasori székházában. dr. voksán józsef, a pedagógusok szakszervezetének titkára megnyitó beszédében utalt arra, hogy fél évszázaddal ezelőtt a legnemesebb pedagógiai törekvések hívták életre a szocialista tanítóműzsgalmat, s ennek keretében a magyarországi tanítók szakszervezetét. fél évszázadra forgattuk vissza a történelmi lapjait és sok olyan anyagot találtunk, amely képet ad a haladó gondolkodású pedagógusok tevékenységéről, a haladásért, a dolgozók millióinak kulturális felmelegedésért folytatott harcáról. a kiállítás anyaga híven tanuskodik arról, hogy a pedagógusok túlnyomó többsége a haladás útján járt és jár.

a fotókópiákkal, korabeli dokumentumokkal, és irások emlékekkel, könyvekkel, régi újságokkal gazdagon illusztrált kiállítás a látogatók elé tárja a népoktatás és a közoktatás félszázaddal ezelőtti helyzetét, a felszabadulás óta elért fejlődést, s bemutatja a szakszervezet szerepét az oktatási reform végrehajtásában, tevékenységét napjainkban.

a jubileumi kiállítás január 22-ig tart. megtekinthető naponta 9-től 16 óráig. /mti/

bb 39. rézgyűrűk 100-500 forintért - egy évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélték

vid-kz/mné szb zs

1969 január 13.

horváth béla huszonöt éves foglalkozás nélküli mezőcsáti lakos egyszerű módját választotta a könnyű pénzszerzésnek. miskolcon, a béke-téri bazárárusoktól rézből készült karika- és fejegyűrűket vásárolt. ezeket az utcán és más helyeken aranyként kínálta eladásra azzal a mesével, hogy külföldi rokonaitól kapta ajándékba, s csak szorult anyagi helyzete miatt adja el őket. a mesét jónéhányan elhitték, s rövid idő alatt tizenkét rézgyűrűt adott el aranyként, darabonként száz-öt száz forintért, vagy valami értékesebb tárgyért.

a miskolci járásbíróóság többrendbeli csalással elkövetett tulajdon elleni bűntettért egy évi és négy hónapi szabadságvesztésre ítélte. a közügyek gyakorlásától három évi időtartamra eltiltotta. /mti/

-23-

bb 40. a balatoni intéző bizottság tanácsadó szolgálata
- telekvásárlóknak, építőknek

1 hbj/lk szb le

1969. január 13.

a balaton regionális fejlesztési tervében rögzítették, hogy a tó partján a jövőben hol építenek utakat, parkokat, partvédő műveket, csatornákat, általában kommunális létesítményeket. kidolgozták az ezzel kapcsolatos területfelhasználási programot is. egyben megállapították azt is, hol rendelkezni kell építési tilalommal, milyen lakó-, illetve vikendházak építését engedélyezik az egyes területeken. a telekvásárlók saját érdekükben járnak el, ha megérdeklődik, mi lesz a vásárlásra kiszemelt telkek sorsa. ehhez nyújt segítséget a balatoni intéző bizottság. a bib területfelhasználási és építési ügyekben budapesti VIII. kerület múzeum utca 11./ minden hétfőn 11 órától fél 2-ig, a síófoki és a balatonfüredi bib kirendeltségeken pedig minden csütörtökön 9 órától 16 óráig fogad ebben a kérdésben ügyfeleket. /mti/

--

bb 41. kétmillió kötött holmi exportra

vid-sb/tné szb zs

1969. január 13.

a békéscsabai kötöttárugyár dolgozói rekord eredménnyel zárták az új gazdasági mechanizmus első esztendejét: egy év alatt 1300 tonna árut gyártottak, s mintegy 400féle terméket exportáltak. tökéletes piacon, elsősorban a munkajénegektől, az ugynevezett szabadidő ruházati cikkeket - sportos, könnyen kezelhető pamut és műszálak kötött holmikat - keresték. kedvelt a plüss polóing, a kötött nyak sporting is.

a frottiron, a kockás perlon inganyagon és egyéb kelmen kívül tavaly összesen 6,5 millió kötött holmi készült, amelyből több mint kétmillió került exportra. hazai értékesítésre főleg a szép bébiholmikat, a habkönnyű acril-fonálból horgolt és kötött divatos női és gyermekholmikat gyártották. az idén sok újdonsággal lepik meg a hazai vásárlókat: elsősorban az olcsó, divatos és praktikus frottir garnitúrákból, horgolt csipkeblúzokból készítenek újabb termékeket. /mti/

--

13.55/szb

-24-

13.58
14.42

bb 38. nagyarányú munkálatok a baross téren - új felszín alatti csarnok, három aluljárófolyosó, utépités, gáz- és vízcsőfektetés

1 hbj/lk-lm zs

1969. január 13.

mint ismeretes, január 14-én 0 órakor megváltozik a közlekedési rend a baross téren, mert újabb szakaszhoz érkezik a baross téri aluljárórendszer építése. a munkálatok menetéről kontra imre építésvezető-főmérnök a következőket mondotta az mti munkatársának:

- a keleti pályaudvar előtt elkészült az ugynevezett hk csarnok /minden felszín alatti létesítményt az abc egy-egy betűjével jeleznek, ez az óriáscsarnok két részből áll, ezért kapott kettős jelzést/. ennek földemére terelik a rákóczi ut - baross tér, kerepesi ut és thököly ut közti és villamosforgalmát. az új villamos- és közti pálya átadásával a közlekedési építő vállalat és a vele kooperáló más vállalatok megkezdhetik a baross téri aluljárórendszer kialakításának újabb munkáit.

- miután a thököly utnak a keleti pályaudvar indulási oldala és a rákóczi ut torkolat közötti szakaszt lezárják, a keleti pályaudvar előtt már megépült új, 220 centiméter magas, 213 centiméter széles ovális alakú fögyűjtőt meghosszabbítják a bethlen gábor utcáig és ott bekötik a régi fögyűjtőbe. ezzel a szennyvizet a bethlen gábor utcai régi fögyűjtőből a keleti pályaudvar előtti, majd onnan a festetics utcán át a mező imre utig húzódó új fögyűjtőbe terelik.

- a thököly ut alatt húzódó új 70 méteres fögyűjtőcsatorna-szakasz építése körülbelül három hónapot vesz igénybe. közben azonban már építik a 30 méter hosszú, a hk csarnoktól a bethlen gábor utcáig vezető, j-jelzésű aluljárófolyosót, amely hasonló lesz, mint a rákóczi ut torkolatában a gyalogosoknak már átadott a-jelzésű aluljárófolyosó. az alapozást március közepén kezdik meg.

/folyt.köv./

14-00/lm

- 25 -

14.05
14.42

bb 38. /magyarányu... 1. folyt./-lm

az idén megépítik a baross tér rákóczi ut felé eső oldalán a c-jelzésű ugynevezett elosztó csarnokot, amely körülbelül 420 négyzetmérenyi lesz, fele akkora, mint az astoria-aluljáró. innen vezet majd a rottenbiller utca felé a b 1 jelzésű gyalogos aluljáró és a b-2 jelzésű aluljáró-folyosó a mezőimre ut felé. építésüket szintén ez évre tervezik, a munkálatokat különböző időpontban kezdik meg.

- a forgalomkorlátozás idején a thököly uton a keleti pályaudvar indulási oldala és a rákóczi ut torkolat közötti szakaszon új szennyvízcsatornát építenek, új víz- és gázvezetékeket fektetnek. ezek a magyarányu mélyépítési munkálatok tették szükségessé a forgalomterelést a baross téren./mti/

..-

bb 42. mezőgazdasági küldöttség utazott bukarestbe

k jf/jf-lm zs

1969. január 13.

dr. gergely istván mezőgazdasági- és élelmiszerügyi miniszterhelyettes vezetésével mezőgazdasági küldöttség utazott bukarestbe. a román mezőgazdasági főtanácsnál az 1969. évi műszaki-tudományos együttműködési munkaterv kialakításáról folytatnak tárgyalásokat./mti/

..-

bb 43. gazdasági tanfolyam a mezőgazdasági mérnöktovábbképző intézetben

t jf/jf-lm zs

1969. január 13.

a mezőgazdasági mérnöktovábbképző intézetben hétfőn dr. soós gábor mezőgazdasági- és élelmiszerügyi miniszterhelyettes gazdasági továbbképző tanfolyamot nyitott meg. a tanfolyamon 43 mérnök és agrárszakember sajátítja el az üzemgazdaságtan legújabb ismeretanyagát./mti/

..-

14.12/lm

- 26 -

1415
1445

bb 44. közlekedési balesetek

1 vt-lm zs

1969. január 13.

a 14. kerület thököly ut és gizella ut kereszteződésénél oláh lászló 35 éves gépkocsiveető egy 7-es autóbusszal szabálytalanul a villamos vágányokra hajtott és összeütközött egy 67-es villamossal, majd a busz nekiütközött egy 7/c jelzésű autóbussznak. a baleset következtében az autóbussz utasok közül hatan könnyebben megsérültek. a mentők öt sérültet kórházba szállítottak, egyet pedig elsősegélyben részesítettek. a 7-es autóbussz vezetője ellen eljárás indult.

a 10. kerületben a kerpesi ut és a nyisztor utca kereszteződésénél dr. szalavetz endre 34 éves orvos személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget a kijelölt gyalogátkelőhelyen és elütötte dr. vári gyuláné 45 éves tanárt és száraz katalin 38 éves budapesti lakosokat. a két gyalogos súlyosan megsérült, mindkettőjüket kórházba szállították. a gázoló orvos ellen eljárás indult./mti/

..-

bb 45. tanácskozássorozat a nevelőotthonok korszerűsítéséről

1 vt/j-lm zs

1969. január 13.

a megyei művelődésügyi osztályok vezetőinek, iskolai csoportvezetőinek és gyermekvédelmi előadónak részvételével hétfőn tanácskozássorozat kezdődött a művelődésügyi minisztériumban a nevelőotthonok korszerűsítéséről. egy-egy alkalommal azoknak a megyéknek és megyei jogú városoknak képviselői tanácskoznak, amelyek a jövőben körzeti leg is együttműködnek majd abban, hogy az állami gondozásba kerülő gyerekek közül a nagyjából azonos nevelési eljárást igénylőket egy intézetben helyezték el.

az egy héten át tartó megbeszélésen tisztázzák a körzetek együttműködésének formáit, módszereit és meghatározzák a tennivalók alapelveit./mti/

..-

14.35/lm

- 27 -

1440
1452

bb 46. súlyos balesetek

1 vt/gk-lm zs

1969. január 13.

a keleti pályaudvaron a fűzesabonyból érkező mozgó személyvonatról leugrott kovács tibor 27 éves kőrösladányi lakos, segédmunkás, és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a mentőkocsiban meghalt.

budapesten, a 3. kerület folyamőr utca 9. számú ház egyik lakásában a tűzhelyből kipattanó szikra tüzet okozott. a lakásban tartózkodó özv. cseszko jánosné 72 éves nyugdíjas olyan súlyos füstmérgezést és égési sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a lakástüzet a tűzoltóság oltotta el, a lakók segítségével.

kispesten, az attila utcában egy lezáratlanul parkoló két és féltónnás teherautó volánja melléült ittas állapotban piskóti jános 22 éves, büntetett előéletű budapesti lakos és elhajtott. a vezetői jogosítvánnyal nem rendelkező részeg fiatal a teherautóval felsőpakony községben az árokba borult. a budapesti rendőrfőkapitányság piskótit őrizetbe vette és büntető eljárást indított ellene./mti/

--

bb 47. falusi téli tanfolyamok zalában

vid-sb/mné-lm hk

1969. január 13.

zala megye társadalmi és politikai szervei három hetes téli tanfolyamot szerveztek százötven községben. előadásokat tartanak a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről, az ország gazdasági, politikai helyzetéről. megvitatják a falvak kulturális fejlődésének lehetőségeit, s a termelészövetkezeti gazdákkal megbeszélik a melléküzemágak eredményes működtetésének feltételeit is./mti/

--

14.40/lm

- 28 -

14.45
15.2

bb 48. három napos konferencia a számítógépek gépipari alkalmazásáról - budapesti sajtótájékoztató a miskolci tanácskozásról

t tz/gk szb ie

1969. január 13.

a számítógépek gépipari alkalmazásának jó értelemben vett propagandája lesz az a háromnapos konferencia, amelyet január 15 és 17 között rendez miskolcon a gépipari tudományos egyesület, a miskolci nehézipari műszaki egyetem és a mérés-technikai és automatizálási tudományos egyesület. az úgy jelentősége való tekintettel közvetlen segítséget nyújtott a szervezéshez a kohó- és gépipari minisztérium, a magyar alumíniumipari tröszt, valamint a központi statisztikai hivatal információ-feldolgozási laboratóriuma, illetve gazdasági és rendszertech-ikai kutatócsoportja.

a konferencia részletes programjáról és jelentőségéről hétfőn a budapesti technika házában tájékoztatták a rendezők a sajtó munkatársait.

amint elmondták, a tanácskozáson három szekcióban részletesen megvitatják, milyen lehetőségek kínálkoznak a számítógépek alkalmazására a gépipari konstrukciók kialakításában, a technológiák tervezésében és a vállalatok vezetésében. ezekben a vonatkozásokban már hazánkban is összegyűlt valamennyi tapasztalat, s a napirendre tűzött 46 előadás, valamint a hozzájuk kapcsolódó vita célja e tapasztalatok széleskörű elterjesztése. ezzel függ össze, hogy a konferencián való részvételre jelentkezett több mint 300 szakember olyan vállalatokat képvisel - szám szerint csaknem százat -, amelynél részben már multi, illetve jelene, nagyjából azonban inkább csak jövője van a számítógépek felhasználásának. a konferenciával nyomatékosan kívánják felhívni a figyelmet arra is, hogy nem szükséges minden vállalatnak külön-külön megvásárolnia egy-egy ilyen nagyon drága berendezést. ma már nálunk is megvan a lehetőség arra, hogy egy-egy konkrét probléma megoldására kidolgozott programot más vállalatok, intézmények számítógépein, bér munka jelle- gével „játsszanak le”.

a konferencia a rendezőség szerint fontos lépésnek ígérkezik a számítógépek alkalmazási körének kiszélesítése után.

/mti/

--

-29-

15.00/szb
1504 zel
15.02

bb. 49. január 26-ig meghosszabbították

tm/zs/1 l hk

1969. január 13.

a nagy érdeklődésre való tekintettel a studio 8-68 és az ipari forma kiállítást a műcsarnokban./mti/

bb. 51. a borsodi bányászok kipróbálták az újfajta vastagtelepi hidraulikus támokat

vid sb/tné/1 l hk

1969. január 13.

a borsodi szénbányák rudolftelepi 4-es aknájában befejeződött a vastagtelepi szénmező biztosítására készített fetcher féle berendezések kipróbálása. az országban először alkalmazták ezeket a biztosító támokat a két méternél vastagabb széntelepben. az új berendezés gombnyomásra, ugyyszólván önmagától, lépeget, előre.

a száz méteres frontfejtésben méterenként helyezték el ezeket a 20 centiméter átmérőjű, nagy teherbírásu támokat. a kísérletek nagyszerű eredményeket hoztak. a frontfejtés előrehaladási sebessége meghaladja a három métert. a hagyományos biztosítással naponta 450, az új módszerrel pedig 900 tonna szenet bányásznak. további 20 százalékkal növekszik még a termelést egy nagyteljesítményű lengyel maróhengerrel, amely hétfőn kezdte meg az üzemszerű munkát.

borsodban több helyen, lyukbányán, a feketevölgyi aknában, az ormosi bányánál is vastag telepből termelik a

szenet. ezért a borsodi szénbányák vezetői a jelenlegi kooperáció kibővítését, a jól bevált fetcher berendezés széles körű felhasználását tartják szükségesnek. ez a megoldás jól kifizetődne, mert ebben az esetben a biztosító támokhoz szükséges alkatrészeknek majdnem a felét - a támokat gyártó angol céggel kötött megállapodás alapján - saját bányagépjavító üzemükben állítanák elő./mti/

15.30/1 l

- 30 -

1602 *led*

1630 *f*

bb. 50. szakadozik a hideg légháma - feltartóztathatatlanul közeledik az enyhülés

1 tz/lk/1 l hk

1969. január 13.

a hét elején végre megkezdődött az időjárás gyökeres átalakulása Európában. a szibériai eredetű hideg levegő megkezdte visszavonulását kelet felé, s ugyanakkor az óceán felől nagy erővel közelednek és egyre mélyebben hatolnak a szárazföld belsejébe az enyhe, páradus légtömegek. hétfőn az első hullám dél-nyugat-északkeleti irányban már svédországig jutott, a második az északnémet tengerpartot érte el, a harmadik pedig Európa nyugati határaihoz érkezett. ennek megfelelően az ibériai félszigettől Franciaországon, a két németországon és dánián keresztül egészen Svédországig megszűntek az éjszakai fagyok, megjött a csapadék is, mégpedig főleg eső formájában, úgyhogy havazás inkább csak a skandináv tengerszorosok környékén volt. azon a sávon pedig, ahol az előretörő meleg és a visszavonuló hideg légtömegek érintkeznek, sokfelé hullott ónoseső.

várhatóan a már megindult élnk délies szél szárnyán előbb utóbb a talaj szintjén is elérkeznek hozzánk a melegebb légtömegek. erre mutat, hogy a Dunántúlon már megkezdődtek a havazások, hétfőn kora délután pécsett, Zalaegerszegen és Szentgotthárdon ónos-eső hullott, nagykanizsáról pedig fagyott esőt jelentettek: itt az eredetileg esőcseppeknek indult csapadékrészecskék kemény gömböcskékké fagyva érkeztek a talajra. mindez pedig csak akkor lehetséges, ha a magasabb rétegekben a fagypontnál melegebb légtömegek vannak.

a jelek szerint az enyhülés most már feltartóztathatatlanul folytatódik. a közeledő enyhe, párás, óceáni légtömegek hajtómotorja egy hatalmas ciklon, amelynek középpontja Írország és Wales felett helyezkedett el. ennek keleti oldala - az óramutató járásával ellenkező körforgás folytán - dél felől szállítja ide a mediterrán, szubtrópusi meleg légtömegeket.

hétfőre virradó éjszakán még a hideg levegő tartott bennünket uralma alatt, a nyugati országrészen mínusz 12 - 13, fokos keleten éppenséggel mínusz 20 fok alatti hőmérsékleteket is mértek.

/folyt.köv./

15.45/1 l

- 31 -

1604 *led*

1620 *f*

bb. 50./ szakadozik a hideg ... folyt./ 11

délre lőtt azonban megkezdődött a felhősödés és a csapadékutlás is, kisebb havazás, illetve ónosesők formájában. feltámadt a szél is, ami szintén egyik jele a változás kezdetének. a délkeleti szél győrtt időnkint elérte a 40, sőt a széllökések idején az 50 kilométeres sebességét is.

a fővárosban hétfőn délben még tartotta magát a hideg - a hőmérő mínusz 7 és mínusz 8 fok közötti hőmérsékletet mutatott - de nyugaton, sopron és pápa vidékén a vasárnapi mínusz 7 fok helyett már csak mínusz 4 fok volt, s az erős szél megkezdte annak a hideg jégpárnának a felszaggatását, amely már oly régóta borította el a kárpát medencét.

az enyhülés közeledtét jelzi a péntekig szóló távlati előrejelzés is. eszerint a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek eleinte mínusz 8-13, később mínusz 4 fok körül, a legmagasabb nappali hőmérsékletek eleinte mínusz 6, később mínusz 1 fok körül lesznek. öt millimétert meghaladó csapadék az ország területének 60 százaléka várható./mti/

bb. 52. közérdekű vizsgálatok, utóvizsgálatok - ülést tartott a fővárosi népi ellenőrzési bizottság

t o l/ggzs/1 l hk

1969. január 13.

hétfőn ülést tartott a fővárosi népi ellenőrzési bizottság s megtárgyalta a soron következő vizsgálatok programját. a közeli hetekben széleskörű vizsgálatot indítanak az állami, tanácsi és a szövetkezeti ipar területén a munkaerő gazdálkodás egyes kérdéseinek, valamint a fővárosi tanács egészségügyi és kulturális ágazatában, a kereskedelmi és szolgáltatási hálózatban előirányzott jelentősebb beruházások ütemzés szerinti megvalósításának ellenőrzésére.

megkezdti a földalatti vasút építési határidejének lerövidítésére tett intézkedések végrehajtásának utóvizsgálatát is.

/folyt.köv./

15.55/11

1609 hel

1832

- 32 -

bb. 52./ közérdekű ... folyt./ 11

a továbbiakban megtárgyalták a 44 órás munkahét bevezetésével összefüggő egyes rendelkezések, vállalati, és tanácsi intézkedések végrehajtásának ellenőrzéséről készült összefoglaló jelentést. a jelentés megállapítja, hogy az ipar és az építőipar területén megkezdett és 1970 végéig befejezendő általános munkaidő csökkentés végrehajtása általában megfelel az előírásoknak és a követelményeknek. a munkaidőcsökkentésben jelenleg nem érintett ágazatoknál - kereskedelem, közlekedés stb. - indokoltnak látszik - a munkaidő csökkentés „elszívó”, hatását tekintve a munkaerő helyzet fokozottabb figyelemmel kísérése, hogy a közlekedés, illetve a lakosság ellátása továbbra is zavartalan legyen.

a fneb elhatározta, hogy a vizsgálati anyagot és a 44 órás munkahét bevezetésével kapcsolatos tapasztalatokat hasznosítás és a szükséges intézkedések megtétele céljából elküldi a fővárosi tanács vb elnököknek, a szót-nak, továbbá a munkaügyi, kohó- és gépipari, nehézipari, építésügyi- és városfejlesztési miniszternek, valamint a minisztertanács tanácsszervek osztálya vezetőjének./mti/

bb. 53. ittasan motorozott, meghalt

lk/zs/1 l hk

1969. január 13.

a kunpeszér és tatárszentgyörgy közötti uton ittasan, a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette motorkerékpárját rohr Antal 19 éves építőipari munkás, kunbaracsi lakos és járművével egy utszéll villanyoszlopnak ütközött. a motorkerékpár vezetője olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a mentőautóban meghalt./mti/

bb. 54. halált okozó lakástűz

1 lk/zs/1 l hk

1969. január 13.

szolnokon, nagy sándor 75 éves nyugdíjas lakásán tűz keletkezett és az idős ember olyan súlyos égési sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a tűz okának megállapítására vizsgálatot indítottak./mti/

16.04/11

1607 hel

1632

- 33 -

bb. 55. szocialista brigádvezetői tanácskozás székesfehérvárott

vid-sb/mné/gy/hk

1969. január 13.

Székesfehérvárott hétfőn a szakszervezetek megyei tanácsának székházában a fejér megyei szocialista brigádvezetők és több iparvállalat vezetői tanácskozást tartottak a mozgalom tapasztalatairól és a feladatokról. tavaly a megyei üzemeknek több mint 4 000 brigádja - mintegy 50 000 dolgozó - vett részt a szocialista brigádversenyben, s eddig 2 000 brigád érdemelte ki a kitüntető szocialista címet. a vitában megállapították a felszólalók, hogy a szocialista brigádok elsősorban termelőmunkájukkal értek el nagy eredményeket és kielégítő szakmai fejlődésük is. a brigádon belüli nevelőmunka azonban háttérbe szorult, messze elmaradt a gazdasági eredményektől, s most a helyes egyensúly kialakítása a soronlevő fontos feladat. ebbe a munkában több segítséget várnak a gazdasági vezetőkől is. /mti/

..

bb. 56. megalakult a magyar-szovjet történelem vegyes bizottság - a két bizottság elnöke az együttműködésről

t ms/lk/zs/gy/la

1969. január 13.

hétfőn a magyar tudományos akadémián megtartotta alakuló ülését a két akadémia egyezménye alapján létrehozott magyar-szovjet történelem vegyes bizottság. pach zsigmond páál akadémiai levelező tag, a magyar tagozat elnöke megnyitó szavaiban áttekintette a magyar-szovjet történelem-kapcsolatok eddigi alakulását és kifejezte reményét, hogy e kapcsolatok a vegyesbizottság munkája nyomán tovább erősödnek. szavaira a szovjet tagozat nevében a.a. guber akadémikus, elnök válaszolt, majd megvitatták és elfogadták a vegyesbizottság működési szabályzatát és ideai munkatervét. az alakuló ülés jegyzőkönyvét csütörtökön írják alá. a bizottság legközelebbi ülésén, decemberben moszkvában az 1970. évi munkatervet vitatják meg.

x x x

/folyt. köv./

1722
1740

- 34 -

bb. 56. / megalakult... 1. folyt./ gy

a.a. guber akadémikus az ülés után elmondta a magyar távirati iroda munkatársának, hogy a vegyesbizottság létrehozását fontos kezdeményezésnek és a két ország történelemi közötti gyümölcsöző együttműködés zálogának tekinti.

- az együttműködésre a rendkívül baráti szellemben megtárgyalt munkaterv bő lehetőséget nyújt. ezek a lehetőségek hamarosan valóra is válnak. megállapodásunk szerint minden évben közösen megvitadjuk a történettudomány módszertani kérdéseit és egyes, a kutatásban felmerült konkrét problémákat. történelemszűk az eddiginél nagyobb számban vesznek kölcsönösen részt egymás tudományos tanácskozásain és más megbeszéléseken. több közös kutató munkára, a mindennapi kutatásban való együttműködésre is sok lehetőség kínálkozik, s az ilyen alkalmak kihasználása csak hasznára lehet az egész marxista-leninista történetírásnak is.

pach zsigmond páál nyilatkozatában kiemelte:

- munkatervünk jelentős része, hogy közös tervezetet dolgoztunk ki a küszöbön álló nagy történelmi évfordulóknak - a tanácsköztársaság kikiáltásának 50., felszabadulásunk 25. évfordulója és a lenin centenárius - tudományos megünneplésére. mindhárom alkalomból budapesten és moszkvában egyaránt tudományos ülésszakok lesznek a magyar és szovjet történészek együttes részvételével. a tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából március 17-19 között ülünk össze ilyen ünnepi tudományos tanácskozásra a két fővárosban.

munkatervünkben fontos feladatként rögzítettük a társadalomtudományok módszertani és ideológiai kérdéseiben kifejtendő együttműködést. még ez évben moszkvában „történettudomány és néprajz”, címmel megtárgyalják a két társadalomtudomány közös kérdéseit, módszertani problémáit - a magyar történettudomány és néprajztudomány képviselőinek jelenlétében. nálunk viszont a tavasz végén a kultúrtörténet kutatásának elvi és módszertani kérdéseiről rendezünk tudományos ülést, amely a magyar történettudomány előtt álló nagy vállalkozás, a tíz kötetes magyarország története előkészítését szolgálja. szovjet kollégáink részvételével ezen az ülésszakon szerencsés lehetőséget nyújt, hogy kicseréljük elméleti szempontjainkat és gyakorlati tapasztalatainkat a kultúrtörténet eddig nem kellően megvilágított kérdéseire vonatkozóan. /mti/

..

- 35 -

17:15/-wy

1740

bb. 57. kettős halált okozott a szénmonoxid mérgezés

1 vt/tné/zs/gy/La

1969. január 13.

a szolnok megyei karcag határában az egyik tanyán, federics mihály lakásán a kályhából szénmonoxid szivárgott ki. a szobában tartózkodó federics mihály 10 éves kisfiú, továbbá federics 66 éves anyósa orosz sándorné, olyan súlyos mérgezést szenvedtek, hogy a helyszínen meghaltak. federics másik kisfiát, a kilenc éves istvánt, valamint a 70 éves orosz sándort - az apóst - életveszélyes állapotban szállították kórházba. a felelősség megállapítására a rendőrség - műszaki szakértőkkel közösen - folytatja a vizsgálatot./mti/

..

bb. 58. határidő előtt megnyílt az ország legnagyobb külfejtéses szénbányája visontán

vid-sb/gy/La

1969. január 13.

a visontai thorez külfejtéses bányauzem történetében új szakasz kezdődött. befejezték annak a hatalmas nyitógdörnek az építését, amely a szénbánya kapuja: ezer méter hosszú és 150 méter széles sávban átlagosan 30 méter mélyre jutottak a bányagépek, ahol már teljesen eltakarították a szénmezőt takaró földréteget. ezzel termelésre kész állapotba helyezték az ország legnagyobb külfejtéses bányauzemét. az első nyitóárokban két és félmillió tonna szénvagyont áll rendelkezésükre. a széntelep minősége és kiterjedése mindenhol megfelel a korábbi várakozásnak, sőt egyes területeken a vártnál is jobb.

a visontai külfejtéses bánya feltárását 1964. augusztusában kezdték és 54 hónapon át megfeszített munkával, számos új feladattal megbirkózva, különleges géppárosok üzembe helyezésével a tervezettnél is korábban nyitották meg a bánya kapuját. a szénmezőről tizenkilenc millió köbméter földet távolítottak el, s szinte új hegyeket építettek ebből a mátra déli lábánál.

/folyt. köv./

17.20/gy

17.17.42

- 36 -

bb. 58. / határidő előtt... folyt./ gy

a thorez-bánya a szomszédos gagarin hőerőművet látja el majd fűtőanyagot és az épülő energiaközpont igényeinek megfelelően az idén megkezdja a termelést. a meddőletakarítást az eddignél is nagyobb ütemben folytatják és a tervek szerint ebben az évben kilencmillió köbméter földet távolítanak el./mti/

..

bb. 59. nemzetközi szakszervezeti tanácskozás budapesten

gk/le/gy/La

1969. január 13.

hétfőn befejeződött a vegyipari, kőolajipari és rokonszakmabeli szakszervezetek nemzetközi szövetsége elnökségének budapesti ülése. örömmel vette tudomásul a szakszervezeti világ-szövetség főtanácsának döntését, hogy a 7. szakszervezeti világkongresszus előkészítéseként széleskörű vitát szerveznek. megelégedéssel vette tudomásul, hogy a nemzetközi szövetség tagja az ezzel foglalkozó bizottságnak és forgách pál főtitkárt jelölte ki a szövetség képviselőjévé.

az elnökség megvizsgálta a szövetség tevékenységét a legutóbbi adminisztratív bizottsági ülés határozatainak alapján és elfogadta az 1969. első félévi munkatervet.

az 5. világkonferencia határozatainak és az adminisztratív bizottság megbízásának megfelelően az elnökség jóváhagyta két titkár - giuseppe mendola /olaszország/ és guy ballanger /franciaország/ munkábaállítását, akik 1969. január 1-én kezdték meg működésüket.

megállapította a következő - előre láthatólag június 16-18- között bukarestben tartandó - adminisztratív bizottsági ülés napirendjeit./mti/

..

17.30/gy

18.2

- 37 -

bb. 60. szekeres 1 lona

tm/zs/gy/La

1969. január 13.

/özv. badzey istvánné/ ujságitró váratlanul elhunyt. bucsuztatása január 25-én, szombaton 14 órakor lesz a farkasréti temetőben.
/mtl/

bb. 61. minusz 10-15 -20 fok: hatvan kilométeres folyosó a duna jégpáncéljában, nehéz helyzetben a fővárosi közlekedés, rekord mennyiségű gáz fogyott

8 sb-hb/jgk/gy/La

1969. január 13.

Szombattól hétfő délutánig 35 kilométerrel hosszabbodott a duna jégpáncélja. apostagig áll a jég, tehát már 76 kilométernyire megközelítette a budapesti szakaszt. az apostag főltti folyosószakaszon változatlanul erős a zajlás, csaknem teljesen eltakarják a víz tükrét az uszó jégtáblák, bőséges „építőanyag” gal, látják el tehát az álló jégmezőt. a jégtörő hajók 15-20 méter széles folyosót vágnak a jégpáncélban. eddig több mint hatvan kilométer hosszú szakaszon hasították fel a jégmező közepét. rendszeres őrzéssel tartják tisztán ezt a hasadékot, hogy a kettészelt jégmező a tavaszi enyhüléskor könnyebben elszakadjon a parttól, hamarabb összetörjön és leusszon a folyón. a jugoszláv szakaszon dolgozó négy magyar jégtörő hajó azonban teljes szélességben bontja a jégpáncélt. egy nap alatt másfél kilométer hosszúságban tisztították meg a dunát, hogy előkészítsék a helyet a tavasszal levonuló jégnek.

a nagy hidegben ugrásszerűen megnőtt a fővárosban a gázfogyasztás: 24 óra alatt 2 051 000 köbméter gázt igényelt budapest. a művek ezt a mennyiséget, ami rekordnak számít, nagyobb nehézség nélkül szolgáltatta. sokkal több gondot okoz, hogy hirtelen megsaporodott az üzemzavarok száma: míg korábban napi 90-100 körül mozgott, most már napi 400 körül. elsősorban ott jelentkeznek dugulások, ahol nem szigetelték megfelelően a pinceablakokat, s a gázcsövek a felszín alól hideg térségbe jutnak. a gázművek újból felhívja a lakosságot, elsősorban a házfelügyelőket, házigondnokokat: a legsürgősebben tömítsék a pincék nyílásait.

/folyt. köv./

18.05/11

- 38 -

18.05.11

bb. 61. / minusz 10-15-20 fok:.... 1. folyt./ gy

a gázművek szinte valamennyi szerelőjét, akik egyébként csőfektetésnél dolgoznak, átirányította az üzemzavarok elhárítására. a déli órákig bejelentett hibák kijavításához még aznap hozzálátnak a javítóbrigádok, s ha nem kell bontani, új csöveket fektetni még aznap rendbe is hozzák a gázszolgáltatást. gázömlés esetén a művek szerelői a legrövidebb időn belül a helyszíntre sietnek. egyesek visszaélnék azonban ezzel és kisebb hiba esetén is ömlést jelentenek a gázművekhez. az ilyen megtévesztések kelemetlen helyzetbe hozhatják a gázszolgáltatás dolgozóit, s hátráltatják a komolyabb hibák gyors javítását.

a fővárosi távfűtési művek tájékoztatása szerint a vállalat budapesten 43 750 lakás fűtéséről gondoskodik. állandóan figyelemmel kísérik a hőmérséklet alakulását, s ha szükséges, napközben is változtatják a fűtés mértékét, nagyobb hidegben több meleget juttatnak a lakásokba. eddig a távfűtésnél üzemzavar nem okozott komolyabb fennakadásokat, még a leghidegebb időjárás esetén sem voltak súlyosabb panaszok. a művek mind a központban, mind pedig egyes telepeken éjjel-nappali ügyeletet tart és szükség esetén azonnal hozzálát a távfűtésnél mutatkozó hiba kijavításához.

a kemény hideg miatt hétfőn a közlekedés került a legnehezebb helyzetbe. a hét első napjának kora reggelén két, délután pedig újabb két villamos-, illetve trolibuszvezeték szakadását jelentették. a reggeli csúcsforgalomban, tehát hajnali 5-től reggel 9 óráig összesen mintegy 400 autóbusz állt le kisebb-nagyobb hiba miatt öt-tíz percre, vagy félórára, órára. ezek a kiesések rendkívül megnehezítették a forgalomirányítást. a forgalomban levő kocsikat ugyanis úgy kellett közlekedtetni, hogy az utasokat, ha késve is, zsúfolt kocsikkal is, de minden körülmények között, minden vonalon elszállítsák. a délutáni csúcsforgalomban is rövidebb-hosszabb ideig hiányzott a forgalomból majdnem 100 kocsi, bár a szerelők a vonalakon veszteglő autóbuszokat igyekeztek a lehető legrövidebb időn belül rendbehozni. a zsúfoltságot egyelőre nagyon nehéz megszüntetni, mert a nagy hidegben nemcsak sok autóbusz áll le egy időre, hanem sok villamos-vezeték is elromlik.

/folyt. köv./

18.05.11

18.05.11

- 39 -

bb. 61. / minusz 10-15-20 fok.... 2. folyt./ gy

hétfőn 14 óra 30 perckor buda déli részéről jelentették az autóbusszvezetők a központi ügyeletnek, hogy hódara szitál, s emiatt csuszossá váltak az utak. a bkv felkérésére a fővárosi köztiisztasági hivatal először 18 szórókocsit indított utnak, majd amint a hódara-szitálás buda több negyedére kiterjedt - úgy 16 óra körül -, 47 automata homokszóró dolgozott, s éj-jeleire több mint száz szórógépet helyezett készenlétbe a hivatal.

a vízműveknél arról tájékoztatták az mti munkatársát, hogy hétfőn a művek ki tudta elégíteni az igényeket. a fogyasztás 650 000 köbméter körül volt, körülbelül 640 000 köbmétert nyertek a kutakból, a többit a vasárnap feltöltött medencékből pótolták. egyelőre nincsen vízellátási zavar a fővárosban, ellenben fel kell készülni arra, hogy esetleg a kutak vízhozamából nem lehet teljesen kielégíteni a nap minden szakában a fogyasztók igényét.

a kpm utügyi főigazgatóságának hóügyeletén hétfőn este közölték: az országban minden főközlekedési út járható, a 85-ös uton sopron és vitnyéd között jelentkeztek átfúvások. az ország nyugati és déli részén hétfőn délután sokhelyütt esett ónos eső, hódara, egyes utak síkossá váltak, a szórógépek megkezdték munkájukat./mti/

..

bb. 62. elhunyt erdélyi elek, kossuth díjas

i ms/gk/zs/gy/la

1969. január 13.

erdélyi elek, kossuth-díjas, a baromfiipari országos vállalat igazgató-főmérnöke 57. életében váratlanul elhunyt. fontos szerepe volt a baromfiipar műszaki fejlesztésében, abban, hogy az iparág kiemelkedő nemzetközi műszaki színvonalat ért el. temetéséről később intézkednek./mti/

..

bb. 63. magyar tudósküldöttség utazott moszkvába

k ms/gk/zs/gy/la

1969. január 13.

hétfőn láng géza akadémiai levelező tag vezetésével magyar tudósküldöttség utazott moszkvába a magyar tudományos akadémia és a szovjetunió mezőgazdaságtudományi akadémia közötti együttműködés 1969. évi munkatervének megtárgyalására és aláírására./mti/

.. - 40 -

1932ben

1834

bb. 64. meghalt özvegy timmer józsefné

la/gy/la

1969. január 13.

hosszabb szenvedés után vasárnap 71 éves korában meghalt özvegy timmer józsefné. temetése folyó hó 15-én, szerdán délután három órakor lesz tatabányán a felsőgallai temetőben./mti/

..

bb. 65. a kndk nagykövetének látogatása nagykátán

vid-gö/ká/gy/la

1969. január 13.

a múlt év szeptemberében a koreai népi demokratikus köztársaságban járt magyar parlamenti delegáció két tagja, varga péter, az mszmp központi bizottságának osztályvezető helyettese és kovács istván, a medosz főtitkára hétfőn a nagykátai magyar - koreai barátság termelészövetkezetben élménybeszámolót tartott. ebből az alkalomból li dong szon, a kndk budapesti nagykövete több munkatársa kíséretében látogatást tett a közös gazdaságban. a vendégeket keszi józsef a nagykátai járási tanács vb elnöke, antalfia jeno, a járási pártbizottság első titkára és rátkai sámuel, a termelészövetkezet elnöke fogadta. a község művelődési otthonában rendezett baráti találkozón az élménybeszámoló után kovács istván átadta az un bong-i koreai magyar barátság termelészövetkezet üdvözlését a magyar testvérgazdaságnak, majd a vendégek hosszasan elbeszélgettek a termelészövetkezet tagjaival életükről, munkájukról és a közös problémákról./mti/

..

b. 66. időjárásjelentés

tr/gy/la

1969. január 13.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn este:
az erős hideg tovább mérséklődik

várható időjárás kedd estig: erősen felhős idő, többfelé, elsősorban a dunántúlon havaseső, ónoseső. keleten is megerősödő déli szél. helyenként párásság. az erős hideg tovább mérséklődik. legmagasabb nappali hőmérséklet kedden általában minusz 2- minusz 7 fok között, nyugaton 0 fok körül./mti/

..

19.15/gy

- 41 -

1932

b. 67. pándi józsef

tr/Al la

1969. január 13.

a közlekedés- és postaügyi minisztérium autóközlekedési főosztályának vezetője hétfőn 56 éves korában váratlanul elhunyt. temetéséről később intézkednek.

közlekedés- és postaügyi minisztérium

/mti/

--

- vé g e -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fem-utca 5-7. Telefon: 159-485, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. január 14.

bb. 1. zeneművek a tanácsköztársaság 50. évfordulójára

1 ol/Lk/zs/gy/La

1969. január 14.

díjnyertes kórusművek kottáinak közzétételével, valamint híres költők megzenésített forradalmi verseinek kötetével emlékezik a magyar tanácsköztársaság 50. évfordulójára a zeneműkiadó vállalat. a félévszázados jubileum alkalmából meghirdetett országos kórusmű pályázaton díjat nyert kompozícióknak balázs árpád, borgulya andrás, kardos istván, loránd istván és ribári antal a szerzője. kiadják továbbá az évfordulóra borgulya andrás és bornemissza andre: „ének a tiszta rendről”, című zongorakíséretes kórusdalát és loránd istván: „védd az embert”, című férfi karra és zongorára szerzett művét, valamint balázs árpád-soltész erzsébet: „szállj, forradalmi láng”, című gyermekkarát.

két tehetséges fiatal, haraszti miklós költő és loránd istván többszörös díjnyertes zeneszerző közös vállalkozásának eredménye a „költők, dalok, forradalmak”, című kötet. a szerzők célja, hogy a szép versek kedvelőivel bővítsék a zenekarátok táborát. ezért híres költők forradalmi verseinek ismert megzenésítéseit szedték csokorba, s a verseket és a dalokat együtt nyújtják át az olvasóknak. olyan neveket kapcsolnak össze, mint brecht és eisler, majakovszkij és eisler, guillén és grenet, vagy a görög nép. hősei: a költő ritszosz és a zeneszerző theodorakis. a 20-as, 30-as évek kedvelt dalai mellett bemutatják korunk hasonló jellegű vers-daltermését is, az olasz liberovici, az amerikai pete seeger, a vietnami vu thanh egy-egy művét, valamint carlos pueblo kubai népénekes dalát ernesto che guevaráról./mti/

--

- 1 -